

Retningslinjer
for
svømning og badning
i skole og SFO
Lemvig Kommune

Forår 2018

Forord

For at sikre en ensartethed, der skal skabe størst mulig tryghed og sikkerhed for både elever og voksne i forbindelse med svømmeundervisning og badning, har Fagrådet revideret retningslinjerne på området.

Det er skolelederens ansvar at formidle indholdet i retningslinjerne til alle ansatte på skole og i SFO.

Det er ligeledes skolelederens ansvar, at man på skoler/SFO'er regelmæssigt og mindst én gang om året – i pædagogisk råd og MED udvalg – drøfter rutiner og sikkerhedsforanstaltninger, der vedrører svømning og badning.

Center for Læring
Forår 2018

Generelle retningslinjer vedr. svømmeundervisning i almen- og specialklasser

- Uddannelseskrav til personalet: den medarbejder, der har undervisningsopgaven i svømning har svømmelærereksamen eller tilsvarende kvalifikationer. Det er skolelederens vurdering, om en medarbejder, som ikke er svømmelæreruddannet, besidder tilstrækkelige kvalifikationer til at varetage undervisningen i badning eller svømning. I det tilfælde kan undervisningen gennemføres på skolelederens ansvar.
- Den medarbejder, der har det sikkerhedsmæssige ansvar i forbindelse med svømmeundervisning har enten svømmelærereksamen eller tilsvarende kvalifikationer og har taget livredningskursus eller har aflagt bassinlivredderprøven.
- Medarbejdere, der underviser i svømning, deltager hvert år i gennemgang af sikkerhedsudstyr, hvor svømmeundervisningen foregår.
- Medarbejdere, der underviser i svømning, skal én gang om året aflægge bassinlivredderprøven – evt. med forudgående træningsforløb/ instruktionskursus. Prøven aflægges hos en livredningsdommer fra Dansk Svømmeunion det sted, hvor svømmeundervisningen foregår.
- Skolen skal sikre sig, at svømmehallen lever op til anbefalingerne til sikkerhedsudstyr.
- En medarbejder underviser aldrig mere end 15 elever ad gangen.
- Når et barn har diagnosen epilepsi (eller lignende), og risikomomentet er drøftet med behandlende læge, skal der tilføres tilsynsopgaven en resurse, så overvågningen kan ske i forholdet én til én.
- Skolen skal sikre sig, at hjemmet holder skolen underrettet om sygdomme eller andre forhold, der kan svække elevens sikkerhed.
- Der undervises som minimum én lektion pr. uge på to af følgende klassesetrin 2., 3., 4., 5., eller 6. 4. og 5. klassesetrin vil ud fra en fysiologisk/pædagogisk begrundelse være at anbefale.

Livredder udefra.

- Det er udelukkende livredders opgave at forestå overvågning og livredning.
- Svømmelæreren har ansvaret for undervisningen og fører samtidig det almindelige opsyn

Befordring til og fra svømme/badning.

- Skolen skal sikre et tilstrækkeligt tilsyn på vejen til og fra svømning/badning.

Generelle retningslinjer for skoler, SFO og kommunale klubber vedr. badning i offentlig svømmehal, friluftsbad og vandland.

- Der er skærpet tilsynsforpligtelse ved badning.

For at badning med skolesøgende børn kan foregå så sikkert som muligt, skal følgende regler efterleves:

- I alle tilfælde kræver badning tilladelse fra forældremyndighedsindehaveren, både når aktiviteten udfoldes på skolen og i SFO/klub.
- Der skal være mindst to medarbejdere til stede, hvoraf den ene skal være i besiddelse af bassinlivredderprøven, medmindre der er livredder til stede i svømmehallen/badet.
- Tilsynet varetages af to medarbejdere ved 10 børn, og for hver efterfølgende 10 børn øges tilsynet med én medarbejder.
- Medarbejderne, der bader med børnene, skal være bekendt med de generelle retningslinjer.

Generelle retningslinjer for skoler, SFO og kommunale klubber vedr. badning fra strande, åer, søer o.l.

- I alle tilfælde kræver badning tilladelse fra forældremyndighedsindehaveren, både når aktiviteten udfoldes i skole og SFO/klub.

Dertil er det påkrævet, at medarbejderen inden aktiviteten orienterer sig om følgende:

- Strandens fysiske udformning herunder oversigts- og læforhold.
- Dybde og bundforhold
- Strømforhold
- Vandets temperatur og sigtbarhed
- Vejrforhold
- Alarmering og forholdsregler i tilfælde af ulykker.

Forslag til drøftelse med børn før badning:

- Du må ikke bade alene uden voksne.
- Den voksne er altid længst ude.
- Du må ikke svømme, hvor du ikke kan bunde.
- Du må ikke gå længere ud end den voksnes anvisninger.
- Du skal have en svømmemakker.
- Du må ikke råde om hjælp "for sjov".
- Eleverne introduceres til livredning og førstehjælp.

Bekendtgørelse om tilsynet med folkeskolens elever i skoletiden

I medfør af § 30 a og § 52, 2. pkt., i lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 665 af 20. juni 2014, fastsættes:

Skolelederens tilsynspligt

§ 1. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at der på den enkelte skole etableres fornødent tilsyn med eleverne i undervisningstiden, i frikvarterer og spisepauser mv.

Stk. 2. Ved fornødent tilsyn forstås tilsyn med et indhold og et omfang, der findes nødvendigt og tilstrækkeligt ud fra vurderingen af de konkrete forhold, herunder

- 1) elevernes alder
- 2) aktivitetens art
- 3) de stedlige forhold og
- 4) lokalernes indretning og udstyr.

Stk. 3. Beslutning om udøvelsen af tilsynet træffes af skolens leder inden for de mål og rammer og principper, som kommunalbestyrelsen henholdsvis skolebestyrelsen har fastsat.

§ 2. Tilsynet med eleverne indtræder 10 minutter før undervisningen begynder, og ophører ved udløbet af det tidsrum, som naturligt medgår til, at eleverne forlader skolens område ved undervisningens ophør.

Stk. 2. I tilfælde, hvor elever møder mere end 10 minutter før undervisningens begyndelse eller ikke forlader skolens område direkte efter undervisningens ophør som følge af en tilrettelagt befordringsordning eller som følge af skolefritidsordningens åbningstider eller andre særlige forhold, må der indgås en særlig aftale om tilsynets udførelse, såfremt kommunalbestyrelsen i så fald anser et tilsyn for nødvendigt.

Tilsynspligtens område

§ 3. Tilsynet omfatter i stedlig henseende elevernes ophold og færden i skolens bygninger og på skolens arealer. Tilsynet omfatter endvidere elevernes overholdelse af skolens ordensregler og værdiregelsæt på fortovs-, gade- eller vejarealet umiddelbart ud for skolens område.

§ 4. Er undervisningen henlagt til lokaliteter uden for skolens område, omfatter tilsynet, når forholdene kræver det, også elevernes færden mellem skolen og de pågældende undervisningssteder. Tilsynet omfatter tillige en eventuel fælles befordring til og fra arrangementer, som skolen forestår.

Tilsynspligtens nærmere indhold

§ 5. I undervisningstiden påhviler det det undervisende personale at føre tilsynet med de elever, som skal undervises.

Stk. 2. Hvis eleverne i en klasse undervises i forskellige lokaler, kan tilsynet udøves gennem bl.a. forudgående instruktion. Tilsvarende gælder, når en elev som led i undervisningen forlader skolens område.

Stk. 3. Der kan kun, hvis vægtige grunde taler herfor, gives en elev tilladelse til at forlade skolens område i undervisningstiden.

§ 6. Foregår undervisningen i lokaler og på steder, som rummer særlige risikomomenter, fx fysik/kemilokaler, sløjdlokaler og idrætslokaler og -anlæg, herunder svømmehal, påhviler der skolens leder en skærpet tilsynspligt.

Stk. 2. Hvis der på specielle områder er givet særlige sikkerhedsforskrifter eller lignende, påhviler det skolens leder at påse, at disse forskrifter overholdes.

Stk. 3. Undervisning i svømning varetages af lærere eller andet undervisende personale, jf. folkeskolelovens kapitel 4, som gennem særlig uddannelse eller på anden måde har kvalificeret sig til opgaven.

§ 7. I tilfælde, hvor undervisningen afbrydes af skemabundne mellemtimer, kan ældre elever vælge at opholde sig på skolens område eller forlade det. Ved ældre elever forstås normalt elever på 8.-10. klassetrin.

Stk. 2. Inden for kommunalbestyrelsens mål og rammer kan skolebestyrelsen beslutte, at stk. 1 finder tilsvarende anvendelse i frikvarterer og ved tilfældigt opståede mellemtimer.

Stk. 3. Hvor hensynet til det forsvarlige ikke taler imod, kan skolens leder efter et konkret skøn i hvert enkelt tilfælde give en elev tilladelse til at forlade skolens område.

Stk. 4. Hvis særlige grunde taler derfor, kan skolens leder uanset stk. 1 og 2 forbyde enkelte elever at forlade skolens område. Endvidere kan forældrene forlange, at deres barn forbliver på skolen i frikvarterer og mellemtimer.

Tilsynet under ekskursioner mv.

§ 8. Tilsynet omfatter elevernes deltagelse i ekskursioner, virksomhedsbesøg, idrætsarrangementer, badning og lignende, der arrangeres eller formidles af skolen. Tilsynet omfatter endvidere lejrskoleophold og skolerejser, der indgår i skolens virksomhed, eller hvor skolen er arrangør.

§ 9. Under elevernes ophold i praktik mv. i virksomheder og institutioner er eleverne ikke undergivet et egentligt tilsyn fra skolens side. Imidlertid påhviler det skolen at gribe ind, hvor man bliver opmærksom på, at hensynet til eleven tilsiger det.

Stk. 2. Eleverne er i praktikperioden omfattet af de sikkerhedsforskrifter, der gælder for vedkommende arbejdsplads, og som er fastsat i eller i henhold til lovgivningen om arbejdsmiljø.

§ 10. Badning under ekskursioner, lejrskoler, hytteture eller lignende må alene finde sted, hvis det kan foregå under betryggende forhold.

§ 11. Det påhviler skolens personale at henlede skolelederens opmærksomhed på faremomenter, der skyldes indretning af skolens bygninger, skolegårdens indretning mv.

Ikrafttræden

§ 12. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 2014.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 38 af 10. januar 1995 om tilsyn med folkeskolens elever i skoletiden ophæves.

Stk. 3. Samtidig bortfalder vejledning nr. 10 af 10. januar 1995 om tilsyn med folkeskolens elever i skoletiden.

Undervisningsministeriet, den 23. juni 2014

Christine Antorini

/ Ole Hvilsom Larsen